

БОЈЌ НА ДРУШТВАТА НА ИСТОРИЧАРИТЕ НА
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

ИСТОРИЈА

Редакција:

ДАРИНКА ПАЧЕМСКА - ПЕТРЕСКА (Главен и одговорен уредник)

АЛЕКСАНДАР ТРАЈАНОВСКИ

КОСТА АЦИЕВСКИ

ЗОРАН ТОДОРОВСКИ

МЕТОДИЈА МАНОЈЛОВСКИ

МИЛАН СТОЈКОСКИ

ДАЛИБОР ЈОВАНОВСКИ (Секретар на Редакцијата)

Уредник на бројот:

ЗОРАН ТОДОРОВСКИ

Издавач:

Сојузот на друштвата на историчарите на Република Македонија

Адреса на Редакцијатата:

Сп.: "Историја", Институт за историја - Филозофски факултет- Скопје

Насловна страница:

Бисерка Филипова

Лектура:

Вера Стојкова

Компјутерска обработка и печатење:

МЕНОРА - Скопје

Тираж: 700 примероци

Печатењето е финансирано од Министерството за наука на Република Македонија, Министерство за образование на Република Македонија и Министерство за култура на Република Македонија

Според мислењето на Министерството за култура на Република Македонија, бр. 08-95/1427-1427 од 26.09.1996 година, за списанието "Историја" се плаќа повластена даночна стапка. Овој број излезе од печат во ноември 1999 година.

ИСТОРИЈА

ГОД. XXXIV/XXXV

СКОПЈЕ 1998/1999

Број 1-4

СОДРЖИНА

СТАТИИ - ПРИЛОЗИ

Коста АЦИЕВСКИ , Востанието на Драгота (1255 г.)	7
Ванчо ЃОРЃИЕВ , Политиката на Бугарија кон Македонија и ВМОРО 1904 -1906 година	15
Зоран ТОДОРОВСКИ , Ставот на француските политички кругови и општествената јавност за Македонија и ВМОРО во периодот меѓу двете светски војни	27
Надежда ЦВЕТКОВСКА , Локалната управа во Вардарскиот дел на Македонија маѓу двете светски војни (1919 - 1941)	43
Ѓорѓи МАЛКОВСКИ , Активноста на италијанскиот конзулат во Втората светска војна 1941-1944 година	75
Виолета АЧКОСКА , Судирот во Информбирото и некои текови во македонското општество (1948-1998)	81

КУЛТУРНО МИНАТО

Вера БИТРАКОВА ГРОЗДАНОВА, Паско КУЗМАН , Luchnidos во раната антика (нови археолошки докази)	97
Николај ОВЧАРОВ , Иеромонах Мисаил и преродбата во првата половина на XIX век	113

МАТЕРИЈАЛИ

Михајло МИНОСКИ , Еден документ од македонската револуционерна социјалистичка група од 1897 година за посебноста на македонскиот народ	121
Далибор ЈОВАНОВСКИ , Положбата во Македонија во седумдесеттите години на XIX век според видувањата на еден Грк	127
Симона ГЕРАСИМОВА , Извештај на еден британски дипломат од 1949 г. за генералот Михајло Апостолски	133

НАСТАВА

Наум ДИМОВСКИ, Наставниот план и програма по историја	137
Даринка ПЕТРЕСКА, Виолета АЧКОСКА, Принципот на нагледност применет во наставата по историја во IV клас гимназија	151
Тодор ЧЕПРЕГАНОВ, За средбата “Сликата на балканскиот сосед во учебниците за средно образование”	163
Димитар ДИМЕСКИ, Отворање на галеријата на ликови	169

КРИТИКИ И ПРИКАЗИ

Проф. Добрин Мичев, АНТИФАШИСТИЧЕСКАТА БОРБА В ВАРДАРСКА МАКЕДОНИЈА 1941-1944. “Македонски ѝреѓлед”, Македонски научен институт, год. XVIII, книга втора, Софија, 1995, 5-39.	173
ТУРСКИ ДОКУМЕНТИ ЗА ИСТОРИЈАТА НА МАКЕДОНИЈА ПОПИСИ ОД XIX ВЕК, КНИГА I, Превод, редакција и коментар, м-р Драги Ѓорѓиев, м-р Ахмет Шериф, Лили Благадуша, Скопје, 1996, 320.	176
Драги Ѓорѓиев, СКОПЈЕ ОД ТУРСКОТО ОСВОЈУВАЊЕ ДО КРАЈОТ НА XVII ВЕК, ИНИ-Скопје, 1997, 671.	178
Гоце Ангеличин - Жура, СТРАНИЦИ ОД ИСТОРИЈАТА НА УМЕТНОСТА НА ОХРИД И ОХРИДСКО (XIV-XIX век), Охрид, 1997, 270.	181
Зоран Тодоровски, ВМРО 1924-1934, ИП “РОБЗ”, Скопје, 1997, 281.	184
Ванче СТОЈЧЕВ, БУГАРСКИОТ ОКУПАЦИСКИ СИСТЕМ ВО МАКЕДОНИЈА, 1941 -1944 година, Скопје, 1996, 354.	187
Д-р Глигор Тодоровски, ЗАПАДНА МАКЕДОНИЈА ЗА ВРЕМЕ НА ОКУПАЦИЈАТА (1941–1944). Институт за национална историја, Архив на Македонија и Матица Македонска, Скопје 1998, 316.	189
АГРАРНАТА РЕФОРМА И КОЛОНИЗАЦИЈАТА ВО МАКЕДОНИЈА 1944 - 1953 ДОКУМЕНТИ. Редакција, коментар и превод од српски јазик: д-р Виолета Ачкоска. ИНИ, Скопје, 1997, 372.	191

IN MEMORIAM

Акад. Манол Пандевски (1925-1998)	193
СПИСОК НА СОРАБОТНИЦИ	199
СПИСОК НА СОРАБОТНИЦИ КОИ ПОМАГААТ ВО РАСТУРАЊЕТО НА СПИСАНИЕТО	200

CONTENTS

ARTICLES - CONTRIBUTIONS

Kosta ADZIEVSKI , The uprising of Dragota (1255)	7
Krste BOGOEVSKI , Muhadzirs in the Skopje sandzak after 1877	15
Vanco GjORGJIEV , The politic of Bulgaria towards Macedonia and IMORO 1904 - 1906	27
Zoran TODOROVSKI , The attitude of the French political circles and public opinion towards Macedonia and IMRO during the period between the First and Second world war	43
Nadezda CVETKOVSKA , The local administration in the Vardar part of Macedonia between the First and Second world war (1919-1941)	57
Gjorgji MALKOSKI , The activity of the Italian consulate in Bitola during the Second world war (1941-1944)	75
Violeta ACKOSKA , Confrontation with the Informbiro and some trends in the Macedonian society (1948-1998)	81

FROM THE CULTURAL PAST

Vera BITRAKOVA-GROZDANOVA , Pasko KUZMAN, LYHNIDOS during the early antic	97
Nikola OVCHAROV , Hieromonk Misail and the revival during the first part of XIX century	113

MATERIALS

Mihajlo MINOSKI , One document of the Macedonian revolutionary socialist group from 1897 about the individuality of the Macedonian people	121
Dalibor JOVANOVSKI , Position in Macedonia during the seventies of the XIX-th century according the views of a Greek	127
Simona GERASIMOVA , Report of a British diplomat from 1946 about general Mihailo Apostolski	133

TEACHING

Naum DIMOVSKI , The curriculum and program of History	137
Darinka PETRESKA, Violeta ACKOSKA , The principle of visualization implement in the history teaching for IVth class in secondary school	151
Todor CEPREGANOV , About the meeting “The icon of the Balkan neighbor in the textbooks for the secondary school”	163
Dimitar DIMESKI, Kiro KAMBERSKI , Opening of the gallery of figure	169

CRITICS AND ACCOUNTS

Prof. Dobrin MICEV, Antifascist struggle in Vardar Macedonia 1941-1944, “Makedonski pregled”, MNI, y.XVIII, book II, Sofia, 1995,5-39, (Vlado IVANOVSKI)	173
Turkish documents on the history of Macedonia, censuses in the XIX century, book I, (Muzafer BISLIMI)	176
Dragi GJORGJIEV, Skopje since the Turkish conquest till the end of XVII century, INI, Skopje, 1997, 167.(Aleksandar TRAJANOVSKI)	178
Goce Angelicin-Zura, Pages of the history of art of Ohrid and Ohrid region (XIV-XIX), Ohrid, 1997, 270(Milan BOŠKOSKI)	181
Zoran TODOROVSKI, IMRO 1924-1934, IP “ROBZ”, Skopje, 1997,281.(Darinka PETRESKA)	184
Vanco STOJCEV, The Bulgarian occupational system in Macedonia 1941-1944,Skopje, 1998,354.(Vanco GJORGJIEV)	187
Gligor TODOROVSKI, Western Macedonia during the occupation 1941-1944, INI, AM and Matica Makedonska, Skopje, 1998,315 (Gjorgji CAKARJANEVSKI)	189
Agrarian reform and colonization in Macedonia 1944-1952, DOCUMENTS, editing, comments and translation from serbian by Violeta Ackoska, INI, Skopje, 372 (Vera VESKOVIC-VANGELI)	191

IN MEMORIAM

Acad. Manol Pandevski (1925-1998)	193
LIST OF COLLABORATORS	199
LIST OF COLLABORATORS FOR ISTRIBUTION OF THE MAGAZINE	200